

brugsproduktion, men de kan medvirke til at bevare et befolkningsgrundlag og dermed en økonomisk og social aktivitet i landdistrikterne.

Sammenlægningsreglerne foreslås derfor ændret ved indførelse af to arealgrænser, nemlig 50 ha og 100 ha, idet der herved i højere grad end efter de gældende regler, vil kune sikres udviklingsmuligheder i landbruget. Det gælder såvel de mindre ejendomme (under 50 ha), der har behov for suppleringsjord for at skabe et mere harmonisk landbrug, som de ejendomme, hvis produktion primært er baseret på et større jordtilliggende. Der henvises til bemærkningerne til stk. 1 og 2.

Reglerne skal fortsat sikre en god jordarrondering ved sammenlægning. Det er væsentligt at sikre, at den igangværende strukturudvikling ikke medfører en forringelse af den i europæisk sammenhæng relativt gode jordfordeling, der eksisterer i størstedelen af landet. Der foreslås dog en begrænset lempelse af administrativ praksis med hensyn til beliggenhedskravet ved sammenlægning, jfr. bemærkningerne til forslaget's stk. 3, nr. 1.

Den gældende bestemmelse om beskyttelse af bevaringsværdige driftsenheder mod nedlægning, der blev indført ved lovændringen i december 1985, opretholdes i princippet uændret. Der henvises til bemærkningerne til stk. 3, nr. 2.

Reglerne foreslås samtidig lempet således, at der gives mulighed for i forbindelse med udstykning af landbrugsejendomme at bevare restejendomme som deltidbrug eller fritidslandbrug (med landbrugspligt og bopælspligt), og at der i udstykningsituationer ikke længere stilles krav om udstykning til bunds, jfr. bemærkningerne nedenfor til stk. 3.

Reglerne tilsigter endvidere fortsat at give de egentlige landmænd en vis fortrinsstilling til suppleringsjord i lighed med de foreslåede erhvervsregler. Der bør således principielt kunne varetages de samme hensyn ved erhvervelse af dele af landbrugsejendomme til suppleringsjord af bestående landbrugsejendomme som ved erhvervelse af ejendom nr. 2 til samdrift, jfr. bemærkningerne til forslaget's stk. 3, nr. 5.

Til stk. 1 og 2

I forbindelse med fornævnte lempelser af sammenlægningsreglerne er der sket en ændret opbygning af reglerne i stk. 1 analogt med bestemmelserne i § 4, stk. 1, om ophævelse af landbrugspligt. Den ændrede formulering giver grundlag for, at tilladelse til sammenlægning kan betinges, jfr. de foreslåede ændringer af §§ 23 og 33.

Det bemærkes, at loven fortsat skal give mulighed for en strukturtilpasning, idet adgangen til sammenlægning dog begrænses af reglerne i stk. 3.

Sammenlægning kan tillades op til en arealgrænse på 100 ha. Hvis arealet efter sammenlægning overstiger 50 ha, kan tilladelse normalt ikke gives, hvis landbrugsministeren finder, at der er nærliggende landbrugsejendomme med en væsentlig produktion, der har behov for suppleringsjord for at skabe et bedre forhold mellem jordtilliggende og ejendommens produktionsapparat.

Der skal herved navnlig kunne tages hensyn til ejendomme med væsentlig animalsk produktion, der har behov for suppleringsjord for at skabe et harmonisk forhold mellem ejendommens produktion og jordtilliggende. Der skal også kunne tages hensyn til ejendomme med en specialproduktion, hvor der er foretaget væsentlige investeringer i driftsbygninger og anlæg m.v., f.eks. større gartneri- og planteskolevirksomheder, frugtplantager.

Spørgsmålet om suppleringsjordsbehov afgøres efter undersøgelse af forholdene på stedet. De nye bestemmelser vil medføre et øget arbejde for jordbrugskommissionerne, og der vil være behov for nærmere retningslinier, dels vedrørende oplysninger fra ansøgerne, dels vedrørende jordbrugskommissionernes arbejde, for at sikre, at suppleringsjordsbehovet tilgodeses på forsvarlig måde. Der kan henvises til de almindelige bemærkninger, C 8, og bemærkningerne til nr. 19 og 40.

Det er en forudsætning, at der er tale om et aktuelt behov, og at betingelserne for sammenlægning i øvrigt, jfr. stk. 3, er opfyldt.

Det er endvidere en forudsætning, at den landmand, der ønsker suppleringsjord, er indstillet på at betale en jordpris, der svarer til sædvanlig handelspris for landbrugsjorder i området.

Der kan således i almindelighed ikke forventes tilladelse til sammenlægning, der overstiger 50 ha, hvis en anden landbrugsejendom med en væsentlig animalsk produktion eller specialproduktion har behov for suppleringsjord og denne ejendoms areal ikke bringes op over 50 ha.

Hvis der ikke er behov for suppleringsjord, giver sammenlægningsgrænserne mulighed for sammenlægning op til 100 ha.

Det bemærkes, at der ved arealgrænserne – som hidtil – kan ses bort fra fredskovsarealer m.v.

Efter bestemmelsen i stk. 2 kan landbrugsministeren endvidere tillade sammenlægning, der overstiger sammenlægningsgrænserne, når forholdene, herunder jordernes bonitet, taler for det. Der kan herved tages hensyn til væsentlige forskelle i boniteten i forskellige dele af landet.